

STENINGARYD

Steningaryd i Nydala socken är ett hemman liknande Abrahamstorp. Båda gårdarna är nämnda under 1300-talets första hälft. Sedan är båda gårdarna nämnda som torp i början av 1600-talet. Man kan fundera över om de ödelades vid 1300-talets mitt, antingen genom digerdöden eller av andra orsaker. Till Abrahamstorp är en digerdödssägen direkt knuten, men det kan ej konstateras för Steningaryd

Steningaryd omnämnes mellan 1300 och 1315. Throtto alter de Steningaryd in parochia Hiælmstryd. D S 1770

Det synes som om gårdarna (utom Klinthult) söder och öster om Vrigstadån tillhört Hjälmseryds församling under medeltiden. Väg från Steningaryd (och Svensbygd) finns söder om Njursjön mot Släthult i Hjälmseryd. Därifrån gick en gammal kyrkväg upp mot Axaryd och över mossarna mot Hjälmseryds kyrka. Sådan kyrkväg är också känd från Applehult över Hulebo och Mo mot kyrkan i Hjälmseryd. Under medeltiden fanns varken Ringås, Bygget eller Bodaryd i Nydala, eller Skjutsgärde, Sevedstorp eller Röhult i Hjälmseryd. Det var också närmre till Hjälmseryd än till Vrigstad

Steningaryd är en liten gård om 1/4 mantal. 1646 blev Steningaryd frälse under Nydala. Det har i cirka 150 år varit delat på två brukare. Den ena gården ägs sedan ett trettiotal år av Domänverket och är alltså öde och igenplanterad. Andra gården är i privat ägo men inte kontinuerligt bebodd

Gårdarna har ett vackert läge vid sjöstranden. Terrängen är oländig och åkrarna steniga och små. Skogen bestod av lövskog, mycket ask och lind. Ännu är lövskogsbestånden dominerande, men övergång till granskog pågår

22/10 företogs häradssyn om bolstada skäl och skogsskillnad mellan Svensbygd och Steningaryd. Om detta ärende och andra mål i följd därav, se Svensbygd

Ett resultat av häradssynen blev, att Svensbygds åbor utestängdes från sjön. Det hänger också samman med att Nydala herrgård intog Långö utjord från Staveryd och lade den till Långö kvarn. Domb 13/10 1675

Herrgården var ägare av båda gårdarna, och på den tiden spelade det ingen roll, ur herrgårdens synpunkt, till vilken gård en utjord lades. Men när gårdarna frisålades från herrgården, visade sig problemen. Intressant är, att åborna i Svensbygd vet sig skola ha fiskerätt i sjön, men inte vet hur fiskerätten tagits från dem. Traditionen är seg!

Höjdskillnaden mellan Svensbygd och Rusken är nästan exakt 100 m, och man ser, hur gångvägen upp till Svensbygd (gamla skolan) slingrar sig uppför backen i korrekt serpentinform. Utfartsvägar för transporter måste gå åt norr till Långö eller åt söder till Hättebo. Många små åkrar ligger i skogen

Emmesviken kan möjligen betyda den dimmiga viken

På Steningaryd, norr om gården 1:2, fanns ett värkträd, en ek

ÅBOR i Steningaryd

1571 Sven

1571 Jur

1612-1621 Arvid

Assar Arvidsson och Ingeborg Olofsdotter köpte halva Susebo i Hjälmseryds sn 1656. Domb 5/3 1656. Assar var 70 år gammal år 1662. Domb 22/10 1662

1613-1616 Måns

1630-1636 Per

I domboken 2/10 1632 nämnes unge Per Persson

1644-1650 Nils Svensson och Karin Eskilsdotter

1651-1656 änkan Karin, dr Måns, dr Sven. 1655 dr Gudmund

1645 Marit Månsdotter

1658-1661 hustru Rangel

Tuve Persson i Borgen hade bott i Steningaryd enligt domboken 22/10 1662

1661-1668 Peder Tuvasson

Vid ting 4/2 1664 klagade Måns Jakobssoni Långö mot Peder Tuvasson i Steningaryd för att denne skulle av Måns' faders häst ha tagit en skälla

och en klave, när Måns bytte bort sin häst mot Peders skiut (sto)

Peder Tuvasson hade sagt upp arrendet på Haboarp, som han brukat i 7 år, enligt domboken 14/5 1668. 1660 bodde Peder Tuvasson i Haboarp

Vid ting 14/5 1668 tilltalade Peder Tuvasson för att ha bränt en ek på kronans utägor i Svensbygd

Vid ting 30/9 1662 tilltaltes Kerstin Erlandsdotter i Långö för att hos Peder Tuvasson ha stulit 30 alnar lärft och 30 alnar hampeväv. Kerstin bekänner sig ha handlat med en tjuv, Karin Olofsdotter, som lockat och givit anledning att stjäla lärftet i Steningaryd, och sedan hade bytt det i två halvparter

1670 Per

1673-1694 Måns Gudmundsson och hustrun

Vid ting 22/6 1685 tilltaltes Måns i Steningaryd och Per i Brunnhult för att de ställt sig motvilliga, när exekutionen med gatlopp skulle förrättas mot Michel Larsson i Kyrketorp och Johan i Slättö, och dömdes till böter 20 D

1678 var Steningaryd pantsatt till länsmanen som säkerhet för lån, som fru Karin Törnesköld på Nydala erhållit

1692-1707 Jöns Nilsson, 1692-1698 dr Jöns och pigan
1700-1707 dtr Lisbet, gift till Rössved 1707,
1707 dtr Elin

Vid ting 17/10 1698 hade Jöns stämt Nils Jönsson i Staveryd om skuldfordran

1717-1738 Lars Johansson och hustrun

Resterar för kronoutskylder 1738

Änklingen Johan Larsson i Steningaryd gift 15/3
1752 med änkan Kerstin Persdotter i Söndra Ngd

1740 Karl, dotter Maria, son Jöns

1742 Johan

1744 Jonas och hustrun

Stina Jonasdatter, född 6/6 1744 i Steningaryd
gift o. 1770 med Måns Johansson och bodde i Uve-
ryd

1752 Bouppteckning efter Liskan Jönsdotter i Steningaryd förrättades 14/1 1752 och visar en behållning av 165 D Smt

- 1755 Jonas brukar 1/4 mantal
Johannes Hwal, född 13/9 1756 i Steningaryd
(enligt egen uppgift) och 24/9 1760 enl kyrk-
boken. Ryttare för Moboda och bodde på Morydet
- 1758 Jonas och Margareta
- 1770 Jonas och hustrun, son Jaen. brukar 1/6 mantal
Måns och hustrun brukar 1/12 mantal
- 1775 Per och hustrun, son Jonas, dtr Stina
hustrun vänför

Per (Håkansson), född 1720 och död före 1797 i Steningaryd
Lena Andersdotter, född 1726 och död före 1797 i Steningaryd
Jonas, född 17/3 1754 i Gåeryd övertog gården
Maja 1755 "
Stina 1756 "
Brita 1758 "
Annika 1759 "

Per och Lena bodde i Gåeryd, när barnen föddes men flytta-
de 1770 till Steningaryd

I Gåeryd bodde 1753 till 1797 en Per Jonsson, men hustrun
hette Maja. De kan alltså uteslutas som åbor i Steningaryd
En Per Håkansson var bonde i Gåeryd 1755-1759 men ej 1770.
Det är troligen ovannämnde Per

Dottern Stina gift o. 1775 med betjänten på Nydala Peter
Jönsson Söderström. De bosatte sig på Rosendal och flytta-
de 1805 till Bastö

Dottern Brita hade en dotter Stina, född 1784 i Steninga-
ryd. Brita var gift och borta före 1797

Dottern Annika gift 1784 med Bengt Persson i Intäkt 1:6.
Hon avled redan 1788

Jonas Persson, född 17/3 1754 i Gåeryd och död 6/3 1822
i Steningaryd. Gift 1/2 1788 med

Stina Andersdotter, född 1/11 1771 i Långö Sgd 1:2 och
död 19/2 1856 i Sandvik

Peter,	född 29/12 1788	i Steningaryd	15 t Hättobo
Lena Maja	3/2 1794	"	16 t Klinthult
Anders	22/1 1799	"	22 t Sandvik

ytterligare en son, död i unga år

Kom med föräldrarna 1770 från Gåeryd. Han blev nykterhets-
vän, han bedrev alltså inte hembränning. Var kyrkvärd och

"hade kyrkans Cassa och Oeconomie omhänder från 1791 till 1811." Arrenderade en gård i Klinthult 1815-1817

Jonas dog av giktvärk. Flyttade vid 16 års ålder (alltså 1770) med föräldrarna från Gåeryd till Steningaryd. Haft 4 barn, varav en son är död ung. Haft en god hälsa till de senaste åren, då han fått värk. Blev tre veckor före jul så angripen av värk, att han blev sängliggande. Hade utsatt liktext Esaias 57:2. Begravd 17 mars, enl. dödbok

Stina köpte 1/8 mantal Sandvik 1:4 år 1823 och brukade med hjälp av dräng och piga till 1853, då hon tog undantag hos sin sonson Johannes Andersson i Sandvik

Haft god hälsa och varit ordentlig, strävsam och välmående, enl. dödbok

Sonen Peter gift 30/4 1815 med Stina Kajsa Nilsson från Långö kvarn och flyttade till Hättebo, 1825 till Svensbygd, 1826 till Ringås, 1827 till Intäkt 1:6, 1830 till Klinthult, 1832 till Solslätt, där han bodde resten av livet. Hans ättlingar friköpte Solslätt och äger ännu

Dottern Lena Maja gift 9/6 1816 med Peter Johannesson från Horsaryd och flyttade till Klinthult, 1845 till Sandvik 1:7, 1850 till Hjälmseryds sn och 1854 till sonen Jonas Peter i Sandvik som undantagsfolk

Sonen Anders gift 12/10 1822 med Lisa Danielsdotter i Applehult och flyttade till Sandvik 1:7, 1829 till Intäkt, 1831 till Sevedstorp i Hjälmseryd, 1839 till Klint-hult och köpte gården 1:19

1822 kom en ny släkt till Steningaryd, som fortfarande äger gården

Peter Jonasson, född 25/3 1776 i Långö Mgd och död 8/5 1846 i Svensbygd 1:9. Gift 1804 med

Katarina Månsdotter, född 14/10 1775 i Applehult i Hjälmseryds sn och död 26/3 1853 i Svensbygd

Sara Lena, född 7/2 1805 i Långö Mgd 27 t Långö

Johannes 9/1 1807 "

Maja Stina 26/8 1809 " tog halva gården

Anders 9/2 1812 " tog halva gården

1822 från Långö Mgd 2:4 A och köpte gården. 1837 till Svensbygd och köpte 1:9, Lugnet

Dottern Sara Lena gift 26/12 1827 med Johannes Mattisson och flyttade till Långö kvarn. Han dog 1829 och Sara Lena flyttade till Svensbygd 1:2

Gudmund Jonasson, född 26/3 1809 i Enebacken i Gällaryds
sn och död 5/7 1850 i Steningaryd. Gift 3/2 1833 med
Maja Stina Petersdotter, född 26/8 1809 i Långö Mgd och
död 30/4 1880 i Steningaryd

Maja Lisa,	född 24/9	1833	1857 till Blekemo
Johannes	23/6	1835	1882 till Svensbygd
Sara	15/6	1837	1859 till Staveryd
Johanna	15/2	1840	1866 till Intäkt
Anna Lisa	5/7	1842	1868 till Intäkt
Sven Gustav	13/12	1844	övertog gården
Jonas Peter	2/7	1847	död 14/2 1936

Gudmund kom 1832 från Byhult och köpte halva Steningaryd
av sin svärfar. Sonen Sven Gustav övertog halva gården
1878. Sonen Jonas Peter ägde 1/16 mantal till 1913

Dottern Maja Lisa gift 31/12 1857 med Anders Jonasson i
Blekemo och flyttade dit

Dottern Sara gift 28/1 1859 med Klas Petersson på Anders-
lund och flyttade till Staveryd 1:5 år 1859, 1863 till
Klinthult (Fålla), 1865 till Bygget, 1872 till Anderslund

Dottern Johanna gift 7/7 1866 med Karl Petersson i Intäkt
och flyttade dit

Dottern Anna Lisa gift 29/12 1868 med Johannes Petersson
i Intäkt och flyttade dit

Johannes Gudmundsson, född 23/6 1835 i Steningaryd
Gift 28/5 1859 med

Maria Charlotta Svendsdotter,	född 5/12	1837	i Flahult
Elin Kristina,	född 30/9	1860	
Johan Gustav	14/3	1863	
Johanna Elisabet	10/3	1866	död 27/12 1867
Anna Augusta	20/1	1869	död 2/12 1871
Elise Justina	23/4	1872	
Karl Primus	9/6	1876	död 7/1 1879
Emmy Augusta	1/7	1881	

Alla barnen födda i Steningaryd

Brukade 1/16, som Jonas Peter ägde. 1882 till Svensbygd
1:11

Sven Gudmundsson, född 13/12 1844 i Steningaryd och död
där 18/9 1904. Gift 23/3 1878 med

Anna Svendsdotter, född 24/5 1856 i Intäkt och död 10/3
1930 i Steningaryd

Johanna Fredrika, född 3/4 1879 i Intäkt, död 29/12 81

Johanna,	född	15/12	1881	i	Intäkt	11	t	Staveryd
Augusta		9/2	1884	"				död 16/1 1968
Johan		15/2	1888	i	Steningaryd			tog gården
Gustav		11/1	1891	"				15 t Svensbygd 1:11

Sven och Anna köpte 1878 Intäkt 1:3. Flyttade 1887 till Steningaryd och köpte halva föräldragården

Johan Svensson, född 15/2 1888 i Steningaryd och död där 3/7 1976. Gift 26/4 1913 med

Anna Karlsdotter, född 24/7 1891 på Västra Hult och död 11/12 1980 i Steningaryd

Sven, född 3/5 1914 1948 till Skuggebo

Harald 2/8 1918 död 17/2 1978

Ivar 21/9 1920 1947 till Nässjö

Per 25/8 1922 1952 till Ohs

Ottilia 7/3 1925 1948 till Huskvarna

Viola 24/12 1931 1957 till Klinthult

Johan köpte av sin fader Sven och farbror Jonas Peter tillsammans en åtting 1913

Alla barnen födda i Steningaryd

Sonen Sven gift 20/3 1948 med Ingaborg Karlsson i Långö Mgd 2:3 och flyttade till Skuggebo

Sonen Harald arbetade på gården. Han var ogift. Efter hans död har inte gården brukats med kreatursskötsel i egentlig mening. Åkrarna är utarrenderade

Sonen Per gift 10/5 1952 med Maj Svensson från Hjälmseryd och flyttade till Ohs

Dottern Ottilia gift 15/5 1948 med Erik Andersson i Huskvarna och flyttade dit

Dottern Viola gift 28/12 1957 med Olle Andersson i Klinthult och flyttade dit

På Steningaryd har aldrig funnits några torp eller backstugor. Däremot finns det några stugtomter

Steningaryd 12, Stockaryd: 45,3 ha, 6 åker, 39,3 skog m.m. Tax. 37,500 (19,000, 18,500). Förvärvat 1911. Trä, 1936, 6 rum, 1 kök. El, v, avl. Ekonomibyggn., trä, 1909, för 2 hästar o. 8 nötkr. Äg. lantbr. Johan o. Anna Svensson; barn: Sven, Harald, Ivar, Per, Otilia, Viola.

Sveriges Bebyggelse 1955

Foto 2008.

STENINGARYD 1:3

Anders Petersson, född 2/2 1812 i Långö Mgd och död 31/1
1889 i Steningaryd. Gift 1837 med

Johanna Johannesdotter, född 2/7 1816 i Gällaryds sn och
död 28/4 1902 i Steningaryd

Jonas,	född 2/6	1837	1864 till Intäkt
Johannes	23/6	1839	1870 till Staveryd
Karl	15/2	1841	1877 till Gåeryd
Stina Kajsa	31/3	1844	1866 till Rumleborg
Kristina	24/7	1847	1877 till Svensbygd
Inga	24/7	1847	1873 till Intäkt
Sven	3/5	1850	1873 till Hagshult
Anna Lisa	17/10	1852	1879 till Hjälmseryd
Tilda Karol.	21/3	1855	död 17/7 1898
Klas	3/4	1857	övertog gården
Charlotta	10/10	1859	1889 till Gåeryd

Alla barnen födda i Steningaryd

Anders övertog halva Steningaryd efter sin fader

Anders köpte 1/4 mantal Staveryd 1:5 år 1866 och brukade
det till 1870. Då övertog sonen Johannes gården

Anders ägde omkring 1870 3/32 mantal Svensbygd 1:8, som
dottern Kristina övertog 1877

Sonen Jonas gift 13/2 1864 med Johanna Magnusdotter i In-
täkt och flyttade dit

Sonen Johannes gift 18/6 1870 med Anna Lisa Danielsdotter
i Björnalyckan, Klinthult, och flyttade till Staveryd

Sonen Karl gift 5/5 1877 med Tilda Hansdotter i Intäkt
och flyttade till Gåeryd

Dottern Stina Kajsa gift 17/11 1866 med Peter Johan Peters-
son i Rumleborg och flyttade dit. Hon dog redan 21/12 1870

Dottern Kristina gift 23/6 1877 med Johannes Andersson och
flyttade till Svensbygd 1:8

Dottern Inga gift 24/7 1873 med August Hansson i Intäkt
och flyttade dit

Dottern Charlotta gift 6/7 1889 med Karl Johan Gow i
Gåeryd och flyttade dit

Klas Andersson, född 3/4 1857 i Steningaryd och död där
3/11 1930. Gift 24/4 1886 med

Matilda Katarina Johannesdotter, född 24/8 1865 i Gälla-
ryds sn och död 20/11 1917 i Steningaryd

August, född	14/3	1887	1929 till Röshult i Hjälm
Karl	2/4	1889	död 12/1 1957
Axel	27/11	1891	död 22/4 1940
Astrid	31/10	1894	1920 till Långö
Nanny	15/7	1897	död 16/9 1922
Erik William	28/1	1900	död 30/1 1900
Elna	3/3	1901	1962 till Vrigstad
Gunnar	24/12	1903	1952 till Vrigstad
Ragnar	1/10	1906	död 8/5 1929
Linnea	30/5	1909	1939 till Västra Hult

Alla barnen födda i Steningaryd

Klas köpte gården vid giftermålet

Dottern Elna var den sista, som bodde i gården

Sedan hon flyttat såldes gården till domänverket

Lagården var mycket gammal och revs. Huset är sommarstuga

Sonen August gift 15/6 1929 med Hanna Olsson i Röshult i Hjälmserids sn och flyttade dit

Sonen Axel bodde hela livet hemma och försörjde sig som snickare. Han var puckelryggig

Dottern Astrid gift 12/6 1920 med svarvaren Fredrik Svensson i Långö och flyttade dit

Sonen Gunnar gift 31/5 1952 med Lydia Karlsson från Öljevult och flyttade till Vrigstad

Dottern Linnea gift 19/8 1939 med Ivan Klasson på Västra Hult och flyttade dit

Steningaryd 13, Stockaryd: 51,45 ha, 6 åker, 45,45 skog m. m. Tax. 36.900 (16.400, 20.500). Släktgård fr. 1852, förvärvad 1931. Trä, 1852, 3 rum, 1 kök. El. Ekonomibygn., trä, 1875, för 2 hästar o. 8 nötkr. Äg. lantbr. Gunnar o. Lydia Claesson samt lantbr. Carl Claesson.

Foto 2008